

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 11. januarja 2024*

„Pritožba – Damping – Razširitev protidampinške dajatve, uvedene na uvoz nekaterih pritrtilnih elementov iz železa in jekla s poreklom iz Kitajske, na uvoz elementov, poslanih iz Malezije – Izvršitev sodbe z dne 3. julija 2019, Eurobolt (C-644/17, EU:C:2019:555) – Ponovna uvedba dokončne protidampinške dajatve – Izvedbena uredba (EU) 2020/611 – Veljavnost“

V zadevi C-517/22 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 2. avgusta 2022,

Eurobolt BV s sedežem v 's-Heerenbergu (Nizozemska),

Fabory Nederland BV s sedežem v Tilburgu (Nizozemska),

ASF Fischer BV s sedežem v Lelystadu (Nizozemska),

ki jih zastopata B. Natens in A. Willems, advocaten,

pritožnice,

drugi stranki v postopku sta

Stafa Group BV s sedežem v Maarheezeju (Nizozemska),

tožeča stranka na prvi stopnji,

Evropska komisija, ki jo zastopajo M. Bruti Liberati, G. Luengo in T. Maxian Rusche, agenti,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Jürimäe (poročevalka), predsednica senata, K. Lenaerts, predsednik Sodišča v funkciji sodnika tretjega senata, N. Piçarra, N. Jääskinen in M. Gavalec, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Emiliou,

sodna tajnica: A. Lamote, administratorica,

* Jezik postopka: angleščina.

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 6. julija 2023,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 7. septembra 2023

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Družbe Eurobolt BV, Fabory Nederland BV in ASF Fischer BV s pritožbo predlagajo razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 18. maja 2022, Eurobolt in drugi/Komisija (T-479/20, EU:T:2022:304; v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je Splošno sodišče zavrnilo njihovo tožbo za razglasitev ničnosti Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2020/611 z dne 30. aprila 2020 o ponovni uvedbi dokončne protidampinške dajatve, uvedene z Uredbo Sveta (ES) št. 91/2009 o uvozu nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla s poreklom iz Ljudske republike Kitajske, na uvoz nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla, poslanih iz Malezije, ne glede na to, ali so deklarirani kot izdelki s poreklom iz Malezije ali ne (UL 2020, L 141, str. 1; v nadaljevanju: sporna uredba).

Pravni okvir

Uredba (EU) št. 952/2013

- 2 Člen 116(1), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL 2013, L 269, str. 1; v nadaljevanju: carinski zakonik) določa:

„Pod pogoji, ki jih določa ta oddelek, se zneski uvozne ali izvozne dajatve povrnejo ali odpustijo zaradi:

- (a) previsoko obračunanih zneskov uvozne ali izvozne dajatve;
- (b) pomanjkljivega blaga ali blaga, ki ne izpolnjuje pogojev pogodbe;
- (c) napake pristojnih organov; ali
- (d) pravičnosti.“

Uredbe (ES) št. 384/2001, (ES) št. 1225/2001 in (EU) št. 2016/1036

- 3 Zadevna dejstva in pravna dejanja so se zgodila v obdobju, v katerem je bilo sprejetje protidampinških ukrepov v Uniji zaporedoma urejeno najprej z Uredbo Sveta (ES) št. 384/96 z dne 22. decembra 1995 o zaščiti proti dumpinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 10, str. 45), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 2117/2005 z dne 21. decembra 2005 (UL 2005, L 340, str. 17), nato z Uredbo Sveta (ES) št. 1225/2009 z dne 30. novembra 2009 o zaščiti proti dumpinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti (UL 2009, L 343, str. 51, ter popravka v UL 2010, L 7, str. 22, in UL 2016, L 44, str. 20), kakor je bila spremenjena z Uredbo

(EU) št. 37/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2014 (UL 2014, L 18, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 1225/2009), in nazadnje z Uredbo (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije (UL 2016, L 176, str. 21).

- 4 Člen 15 Uredbe št. 1225/2009, naslovljen „Posvetovanja“, je v odstavkih 1 in 2 pred spremembo, uvedeno z Uredbo 37/2014, določal:

„1. Vsa posvetovanja, predvidena po tej uredbi, se odvijajo v okviru Svetovalnega odbora, ki je sestavljen iz predstavnikov vseh držav članic in s predstavnikom [Evropske komisije] kot predsednikom. Posvetovanja se izvedejo takoj, ko to zahteva kaka država članica, ali pa na pobudo Komisije in v vsakem primeru v časovnem roku, ki omogoča, da se bo mogoče držati v tej uredbi določenih rokov.

2. Odbor se sestane, kadar ga skliče njegov predsednik. Predsednik posreduje državam članicam, kakor hitro je mogoče, vsekakor pa najmanj 10 delovnih dni pred sestankom, vse relevantne informacije.“

- 5 Uredba 2016/1036 je v skladu s svojim členom 25 začela veljati 20. julija 2016. V skladu s členom 24, prvi odstavek, je bila z njo razveljavljena Uredba št. 1225/2009.

- 6 Člen 9(4), prvi pododstavek, Uredbe 2016/1036 z enakim besedilom kot člen 9(4), prvi in drugi stavek, Uredbe št. 1225/2009 določa:

„Kadar končno ugotovljena dejstva kažejo na obstoj dampa in s tem povzročene škode ter interes Unije zahteva intervencijo v skladu s členom 21, Komisija uvede dokončno protidampinško dajatev v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(3). Kadar veljajočasne dajatve, začne Komisija ta postopek najpozneje en mesec pred iztekom veljavnosti takih dajatev.“

- 7 Člen 10 Uredbe 2016/1036, naslovljen „Retroaktivnost“, v odstavku 1 z besedilom, ki je v bistvu enako besedilu člena 10(1) Uredbe št. 1225/2009, določa:

„Začasni ukrepi in dokončne protidampinške dajatve se uporabijo samo za izdelke, ki vstopajo v prosti promet od trenutka, ko začne veljati ukrep, sprejet na podlagi členov 7(1) ali 9(4), kar je odvisno od konkretnega primera, pri čemer veljajo izjeme, določene v tej uredbi.“

- 8 Člen 13 Uredbe 2016/1036, naslovljen „Izogibanje“, v odstavkih 1 in 3 z besedilom, ki je v bistvu enako besedilu člena 13(1) in (3) Uredbe št. 1225/2009, določa:

„1. Proti dampinške dajatve, ki se uvedejo na podlagi te uredbe, se lahko razširijo na uvoz podobnih izdelkov, bodisi rahlo spremenjenih ali nespremenjenih, iz tretjih držav; ali na uvoz rahlo spremenjenih podobnih izdelkov iz države, za katero veljajo ukrepi; ali njihovih delov, kadar pride do izogibanja veljavnim ukrepom.

[...]

3. Preiskave se začnejo na podlagi tega člena na pobudo Komisije ali na zahtevo države članice ali katere koli zainteresirane strani na podlagi zadostnih dokazov o dejavnikih iz odstavka 1. Začnejo se z uredbo Komisije, ki lahko da carinskim organom tudi navodila, da uvoz pogojujejo z registracijo v skladu s členom 14(5) ali da zahtevajo jamstva. [...]

[...]

Kadar dokončno preverjena dejstva upravičujejo razširitev ukrepov, to stori Komisija v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(3). Razširitev začne veljati z datumom, na katerega je bila uvedena registracija na podlagi člena 14(5) ali na katerega so bila zahtevana jamstva. Ustrezne postopkovne določbe te uredbe v zvezi z začetkom in vodenjem preiskav se uporabljajo na podlagi tega člena.“

- 9 Člen 14(1) in (5) Uredbe 2016/1036, ki ustreza členu 14(1) in (5) Uredbe št. 1225/2009, določa:

„1. Začasne ali dokončne protidampinške dajatve se uvedejo z uredbo, pobirajo pa jih države članice v obliki, po določeni stopnji in v skladu z drugimi kriteriji, določenimi v uredbi, ki uvaja take dajatve. Take dajatve se tudi pobirajo neodvisno od carin, davkov in drugih dajatev, ki se običajno plačujejo pri uvozu.

[...]

5. Komisija lahko po tem, ko je pravočasno obvestila države članice, carinskim organom naroči, naj sprejmejo ustrezne ukrepe za registracijo uvoza, tako da se ukrepi nato lahko uporabljajo za ta uvoz od datuma take registracije. [...] Registriranje uvede uredba, ki navede namen te aktivnosti in, če je to primerno, ocenjen znesek možnih bodočih obveznosti. Uvoz ni predmet registracije več kot devet mesecev.“

- 10 Člen 15 Uredbe 2016/1036, naslovljen „Postopek v odboru“, v odstavku 3 določa:

„Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011 [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL 2011, L 55, str. 13)].“

Uredba št. 182/2011

- 11 Člen 5 Uredbe št. 182/2011, naslovljen „Postopek pregleda“ in oblikovan drugače kot v Uredbi št. 1225/2009, določa:

„1. Kadar se uporablja postopek pregleda za akte, ki se sprejmejo na predlog Komisije, odbor poda mnenje z večino, kakor je določena v členu 16(4) in (5) [PDEU] in, po potrebi, členu 238(3) PDEU. Glasovi predstavnikov držav članic v odboru se tehtajo na način, določen v navedenih členih.

[...]

5. [...] za sprejetje osnutkov dokončnih protidampinških ali izravnalnih ukrepov [se] v primeru, ko odbor ne poda mnenja in ko navadna večina njegovih članov nasprotuje osnutku izvedbenega akta, uporabi sledeči postopek.

Komisija opravi posvetovanja z državami članicami. Komisija najhitreje v štirinajstih dneh in najpozneje v enem mesecu po seji odbora člane odbora seznanj z izidi teh posvetovanj in predloži osnutek izvedbenega akta odboru za pritožbe. Z odstopanjem od člena 3(7) se odbor za pritožbe sestane najhitreje v štirinajstih dneh in najpozneje v enem mesecu po predložitvi

osnutka izvedbenega akta. Odbor za pritožbe poda svoje mnenje v skladu s členom 6. Roki iz tega odstavka ne posegajo v dejstvo, da je treba spoštovati roke, navedene v zadevnih temeljnih aktih.“

Dejansko stanje

- 12 Dejansko stanje spora je predstavljeno v točkah od 1 do 21 izpodbijane sodbe. Za potrebe te pritožbe ga je mogoče povzeti, kot sledi.

Spor v zvezi z Izvedbeno uredbo (EU) št. 723/2011

- 13 Potem ko je Svet ugotovil, da kitajski proizvajalci izvozniki prodajajo pritrtilne elemente na trgu Unije po dampinških cenah, je sprejel Uredbo (ES) št. 91/2009 z dne 26. januarja 2009 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla s poreklom iz Ljudske republike Kitajske (UL 2009, L 29, str. 1).
- 14 Po uvedbi dokončne protidampinške dajatve je Komisija prejela dokaze o izogibanju tem ukrepom s pretovarjanjem prek Malezije. Komisija je sprejela tudi Uredbo (EU) št. 966/2010 z dne 27. oktobra 2010 o začetku preiskave glede možnega izogibanja protidampinškim ukrepom, uvedenim z Uredbo št. 91/2009 pri uvozu nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla, poslanih iz Malezije, ne glede na to, ali so deklarirani kot izdelki s poreklom iz Malezije ali ne, in o registraciji takšnega uvoza (UL 2010, L 282, str. 29). Z Uredbo št. 966/2010 so bili carinski organi zlasti pozvani, naj sprejmejo ustrezne ukrepe za registracijo uvoza v Unijo, da se lahko retroaktivno obračunajo protidampinške dajatve v ustrezni višini od datuma registracije takega uvoza, ki je poslan iz Malezije, če se v preiskavi ugotovi izogibanje.
- 15 Po tej preiskavi je Svet sprejel Izvedbeno uredbo Sveta (EU) št. 723/2011 z dne 18. julija 2011 o razširitvi dokončne protidampinške dajatve, uvedene z Uredbo št. 91/2009, na uvoz nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla, poslanega iz Malezije, ne glede na to, ali je deklariran kot izdelek s poreklom iz Malezije ali ne (UL 2011, L 194, str. 6).
- 16 Organ za reševanje sporov pri Svetovni trgovinski organizaciji (STO) (Dispute Settlement Body, v nadaljevanju: DSB) je 28. julija 2011 sprejel poročilo pritožbenega organa in poročilo posebnega odbora, ki je bilo spremenjeno s poročilom pritožbenega organa, v zadevi „Evropske skupnosti – dokončni protidampinški ukrepi za nekatere železne ali jeklene pritrtilne elemente s Kitajske“ (WT/DS 397). DSB je v teh poročilih med drugim ugotovil, da Unija ni ravnala v skladu z nekaterimi določbami Protidampinškega sporazuma STO.
- 17 Na podlagi tega sklepa je Svet sprejel Izvedbeno uredbo št. 924/2012 z dne 4. oktobra 2012 o spremembi Uredbe št. 91/2009 (UL 2012, L 275, str. 1), s katero je zlasti znižal protidampinško dajatev, ki je bila določena v zadnjem navedeni uredbi.
- 18 Ukrepi iz teh različnih uredb so bili ohranjeni za nadaljnjih pet let z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2015/519 z dne 26. marca 2015 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla s poreklom iz Ljudske republike Kitajske, kakor je bila razširjena na uvoz nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla iz Malezije, ne glede na to, ali so deklarirani kot izdelki s poreklom iz Malezije ali ne, po pregledu zaradi izteka ukrepa v skladu s členom 11(2) Uredbe št. 1225/2009 (UL 2015, L 82, str. 78).

- 19 S sklepom z dne 12. februarja 2016 je DSB sprejel nova poročila, v katerih je ugotovil neskladnost ukrepov, ki jih je Unija sprejela z Izvedbeno uredbo št. 924/2012, z nekaterimi določbami Protidampinškega sporazuma STO.
- 20 Komisija je v odziv na ta sklep 26. februarja 2016 sprejela Izvedbeno uredbo (EU) 2016/278 o razveljavitvi dokončne protidampinške dajatve, uvedene na uvoz nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla s poreklom iz Ljudske republike Kitajske, kakor je bila razširjena na uvoz nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla, poslanih iz Malezije, ne glede na to, ali so deklarirani kot izdelki s poreklom iz Malezije ali ne (UL 2016, L 52, str. 24).
- 21 Pritožnice, ki so v obdobju preiskave Komisije proti izogibanju uvažale pritrtilne elemente iz Malezije, so svoj uvoz registrirale zaradi uvedbe dajatve na ta uvoz, če bi bilo s preiskavo potrjeno izogibanje.
- 22 Med januarjem 2012 in oktobrom 2013 je nizozemska carinska uprava izdala plačilne naloge za protidampinške dajatve, ki naj bi jih pritožnice dolgovale na uvoz pritrtilnih elementov v skladu z Izvedbeno uredbo št. 723/2011.
- 23 Hoge Raad der Nederlanden (vrhovno sodišče Nizozemske) je v okviru pritožbe, ki jo je družba Eurobolt vložila zoper protidampinške dajatve, plačane na podlagi te izvedbene uredbe, 17. novembra 2017 pri Sodišču vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe v zvezi z veljavnostjo navedene uredbe.
- 24 Sodišče je v sodbi z dne 3. julija 2019, Eurobolt (C-644/17, EU:C:2019:555; v nadaljevanju: sodba Eurobolt), razsodilo, da Izvedbena uredba št. 723/2011 ni veljavna, ker je bila sprejeta v nasprotju z bistveno postopkovno zahtevo iz člena 15(2) Uredbe št. 1225/2009.

Izvršitev sodbe Eurobolt

- 25 Komisija je po razglasitvi sodbe Eurobolt ponovno začela preiskavo proti izogibanju, da bi odpravila formalno nezakonitost, ki jo je ugotovilo Sodišče. Za to je Komisija sprejela Izvedbeno uredbo (EU) 2019/1334 z dne 26. avgusta 2019 o ponovnem začetku preiskave na podlagi sodbe [Eurobolt] v zvezi z Izvedbeno uredbo št. 723/2011 (UL 2019, L 223, str. 1).
- 26 Namen ponovnega odprtja preiskave proti izogibanju je bil zagotoviti izvršitev navedene sodbe z zagotovitvijo spoštovanja vseh postopkovnih zahtev, ki izhajajo iz postopka v zvezi s Svetovalnim odborom, določenega v členu 15(2) Uredbe št. 1225/2009, ki je bil nato nadomeščen s postopkom pregleda iz člena 5 Uredbe št. 182/2011.
- 27 Pripombe družbe Eurobolt so bile pristojnemu odboru predložene vsaj 14 dni pred sestankom. Te pripombe niso privedle do spremembe ugotovitev Komisije, da je treba prvotne ukrepe ponovno uvesti na uvoz nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla, poslanih iz Malezije, ne glede na to, ali so deklarirani kot izdelki s poreklom iz Malezije ali ne.
- 28 Komisija je 30. aprila 2020 sprejela sporno uredbo.
- 29 V skladu s členom 1 te uredbe se protidampinška dajatev, uvedena z Uredbo št. 91/2009, ponovno uvede na uvoz nekaterih pritrtilnih elementov iz železa ali jekla, razen iz nerjavnega jekla, poslanih iz Malezije, v obdobju izvajanja Izvedbene uredbe št. 723/2011. Člen 2 sporne uredbe

določa, da se protidampinške dajatve, plačane na podlagi Izvedbene uredbe št. 723/2011, ne povrnejo, vsa povračila, ki so bila izvedena po sodbi Eurobolt, pa izterjajo organi, ki so ta povračila izplačali.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 30 Pritožnice in družba Stafa Group BV so 28. julija 2020 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložile tožbo za razglasitev ničnosti sporne uredbe.
- 31 Pritožnice in družba Stafa Group so v utemeljitev tožbe navedle tri tožbene razloge. Prvi tožbeni razlog se je nanašal na to, da sta bila s sporno uredbo, ker je bila z njo retroaktivno odpravljena bistvena kršitev postopka, kršena člena 264 in 266 PDEU ter načelo učinkovitega sodnega varstva. Drugi tožbeni razlog se je nanašal na to, da je sporna uredba zaradi neobstoja veljavne pravne podlage v nasprotju s členom 13(1) Uredbe 2016/1036, členom 5(1) in (2) PEU ter načelom dobrega upravljanja. Tretji tožbeni razlog se je nanašal na to, da Uredba (EU) 2020/611 s tem, da prepoveduje vračilo in nalaga izterjavo vrnjenih protidampinških dajatev, krši člen 5(1) in 5(2) PEU.
- 32 Komisija je izrazila dvom o dopustnosti tožbe na podlagi člena 263, četrti odstavek, drugi del stavka, PDEU, pri čemer je prerekala posamično nanašanje sporne uredbe na pritožnice in družbo Stafa Group. Ravno tako, čeprav je Komisija menila, da bi lahko bila tožba dopustna glede na člen 263, četrti odstavek, tretji del stavka, PDEU za družbe Fabory Nederland, ASF Fischer in Stafa Group, se ji zdi, da to ne velja za družbo Eurobolt. Ta institucija namreč meni, da so bili za izvršitev sporne uredbe v zvezi z družbo Eurobolt potrebni izvedbeni ukrepi v obliki novega obvestila o carinskem dolgu, ker je Hoge Raad der Nederlanden (vrhovno sodišče Nizozemske) obvestila, naslovljena na to družbo, razveljavilo.
- 33 Splošno sodišče je vseeno razsodilo, da je treba najprej preučiti tožbene razloge, ki so jih navedle pritožnice in družba Stafa Group, ne da bi prej odločilo o dopustnosti ničnostne tožbe, ker ta vsekakor ni bila utemeljena. Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo vse tožbene razloge in zato tožbo v celoti zavrnilo.

Postopek pred Sodiščem in predlogi strank

- 34 Pritožnice s pritožbo Sodišču predlagajo, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi;
 - njihovi tožbi ugodi in sporno uredbo razglasi za nično v delu, v katerem se nanaša na pritožnice, ter
 - Komisiji naloži, da nosi stroške postopka na prvi stopnji in postopka s pritožbo ter lastne stroške.
- 35 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- pritožbo zavrne in
 - pritožnicam naloži plačilo stroškov.

- 36 Sodišče je v skladu s členom 61(1) Poslovnika pozvalo pritožnice, naj pisno odgovorijo na vprašanje o dopustnosti njihove ničnostne tožbe. Pritožnice so se na to vprašanje odzvale v za to določenem roku.

Pritožba

- 37 Pritožnice v utemeljitev pritožbe navajajo sedem pritožbenih razlogov, ki se nanašajo na to, da je Splošno sodišče napačno razlagalo in uporabilo, prvič, člen 266 PDEU in načelo prepovedi retroaktivnosti, ker je presodilo, da se lahko s sporno uredbo retroaktivno ponovno uvede dajatve in prepreči njihovo vračilo; drugič, člen 266 PDEU, ker je ugotovilo, da se lahko s sporno uredbo „odpravi“ bistvena kršitev postopka v protidampinškem postopku; tretjič, člen 266 PDEU in načelo prepovedi retroaktivnosti, ker je ugotovilo, da se lahko s sporno uredbo „odpravi“ kršitev, ugotovljena v sodbi Eurobolt; četrto, člene 264, 266 in 296 PDEU, ker je razsodilo, da si Komisija lahko lasti pristojnost Sodišča; petič, načelo učinkovitega sodnega varstva, ker je priznalo, da se s tem načelom v obravnavani zadevi ne zahteva celotno vračilo dajatev; šestič, člen 13(1) Uredbe 2016/1036, člen 5(1) in (2) PEU ter načelo dobrega upravljanja, ker je razsodilo, da sporna uredba temelji na ustrezni pravni podlagi, oziroma sedmič, člen 5(1) in (2) PEU, ker je ugotovilo, da se s sporno uredbo lahko dokončno prepove vračilo dajatev, za katere je bilo v sodbi Eurobolt ugotovljeno, da niso veljavne.

Prvi, drugi, tretji in četrti pritožbeni razlog

- 38 Prvi, drugi, tretji in četrti pritožbeni razlog se primarno nanašajo na člen 266 PDEU in presoje Splošnega sodišča tega, kako je Komisija izvršila sodbo Eurobolt. Trditve, navedene v utemeljitev teh različnih pritožbenih razlogov, poleg tega pomenijo razširitev trditve, navedenih v prvem, drugem, tretjem in četrtem delu prvega tožbenega razloga, navedenega pred Splošnim sodiščem. Te pritožbene razloge je treba preučiti skupaj.

Trditve strank

- 39 Pritožnice se sklicujejo na kršitev člena 266 PDEU (prvi, drugi, tretji in četrti pritožbeni razlog), načela prepovedi retroaktivnosti (prvi in tretji pritožbeni razlog) ter členov 264 in 296 PDEU (četrti pritožbeni razlog).
- 40 Pritožnice s temi pritožbenimi razlogi, ki se nanašajo na točke od 40 do 61, od 69 do 71, 74, 77, 84, 91 in 99 izpodbijane sodbe, v bistvu, prvič, ob sklicevanju zlasti na sodbo z dne 28. maja 2013, Abdulrahim/Svet in Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331), trdijo, da bi morale Splošno sodišče ugotoviti, da ni potrebe oziroma da za Komisijo materialno ni mogoče, da sprejme kakršen koli ukrep za izvršitev sodbe Eurobolt. Bistvena kršitev postopka, ugotovljena v navedeni sodbi, naj bi namreč vplivala na celotno preiskavo proti izogibanju in naj je zato ne bi bilo mogoče odpraviti. Drugič, člen 266 PDEU naj bi nalagal vračilo predhodno plačanih dajatev, če niso bile zakonsko dolgovane, kar naj bi se obšlo z retroaktivno uporabo sporne uredbe in naj bi Splošno sodišče napačno potrdilo. Tretjič, sporna uredba naj bi imela učinke izključno za nazaj in naj bi bila torej v nasprotju z ugotovitvijo Splošnega sodišča retroaktivna. Četrto, posledica sporne uredbe naj bi bila, da sodba Eurobolt nima časovnih učinkov, kar naj bi bilo v nasprotju z izključno pristojnostjo, ki je Sodišču podeljena s členom 264 PDEU.

- 41 Komisija predlaga, naj se prvi, drugi in četrty pritožbeni razlog zavrnejo kot neutemeljeni. Komisija trdi, da je tretji pritožbeni razlog brezpredmeten, ker temelji na napačni predpostavki, da je sporna uredba retroaktivna. Komisija vsekakor meni – tudi če bi bilo tako – da ta uredba izpolnjuje pogoje iz sodne prakse, ki upravičujejo tak retroaktivni učinek.

Presoja Sodišča

- 42 Pritožnice s prvim, drugim, tretjim in četrty pritožbenim razlogom v bistvu izpodbijajo presojo Splošnega sodišča glede tega, kako je Komisija izvršila sodbo Eurobolt, saj je bila zaradi te izvršitve na koncu sprejeta sporna uredba.
- 43 Na prvem mestu je treba opozoriti, da člen 266, prvi odstavek, PDEU določa, da mora „[i]nstitucija, [...] katere akt je bil razglašen ničnega [...], [...] sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Sodišča [...]“.
- 44 Iz tega sledi, da kadar Sodišče v okviru postopka, sproženega na podlagi člena 267 PDEU, ugotovi neveljavnost akta Unije, je posledica njegove odločitve, da se zadevnim institucijam naloži, naj sprejmejo potrebne ukrepe za odpravo ugotovljene nezakonnosti, pri čemer se obveznost iz člena 266 PDEU v primeru sodbe, s katero je ugotovljena ničnost, po analogiji uporablja za sodbe, s katerimi je razglašena neveljavnost akta Unije (glej v tem smislu sodbi z dne 29. junija 1988, Van Landschoot, 300/86, EU:C:1988:342, točka 22, in z dne 9. septembra 2008, FIAMM in drugi/Svet in Komisija, C-120/06 P in C-121/06 P, EU:C:2008:476, točka 123). Poleg tega te institucije nimajo zmanjšane široke diskrecijske pravice pri izbiri teh ukrepov, pri čemer morajo biti ti ukrepi v skladu z izrekom zadevne sodbe in z obrazložitvijo, ki je njegova potrebna podlaga (sodbi z dne 28. januarja 2016, CM Eurologistik in GLS, C-283/14 in C-284/14, EU:C:2016:57, točka 76, in z dne 15. marca 2018, Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, točka 87). Glede na obstoj te široke diskrecijske pravice lahko na njihovo zakonitost vpliva le očitna neprimernost teh ukrepov glede na uresničevani cilj (sodba z dne 15. marca 2018, Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, točka 88).
- 45 Sodišče je poleg tega sicer lahko priznalo možnost, da bi se zaradi okoliščin izkazalo, da institucija, katere akt je bil razglašen za ničn, ne bi mogla izpolniti obveznosti sprejetja ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, s katero je bila razglašena ta ničnost (glej v tem smislu sodbi z dne 5. marca 1980, Könecke Fleischwarenfabrik/Komisija, 76/79, EU:C:1980:68, točka 9, in z dne 28. maja 2013, Abdulrahim/Svet in Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, točki 64 in 80), vendar pritožnice v obravnavani zadevi nikakor niso dokazale, da ni potrebe oziroma da za Komisijo materialno ni mogoče, da sprejme kakršen koli ukrep za izvršitev sodbe Eurobolt.
- 46 Zato je Splošno sodišče v točkah 49 in 77 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da mora Komisija na podlagi člena 266 PDEU sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Eurobolt.
- 47 Poleg tega prav tako ni sporno, da se s členom 266 PDEU od institucije, katere akt je bil razglašen za ničn, zahteva le, da sprejme ukrepe, potrebne za izvršitev ničnostne sodbe, in da razglasitev ničnosti akta Unije ne vpliva nujno na njegove pripravljalne akte (sodba z dne 28. januarja 2016, CM Eurologistik in GLS, C-283/14 in C-284/14, EU:C:2016:57, točka 50 in navedena sodna praksa). Enako po analogiji velja za izvršitev sodbe Sodišča, s katero je bila razglašena neveljavnost akta Unije. Zato lahko navedena institucija, razen če zaradi ugotovljene nepravilnosti celoten postopek ni zakonit, za sprejetje akta, s katerim nadomesti prejšnji akt, ki je bil razglašen za ničnega ali je bil razglašen za neveljavnega, ta postopek nadaljuje šele v fazi, v kateri je do te nepravilnosti prišlo (sodbe z dne 12. novembra 1998, Španija/Komisija, C-415/96,

EU:C:1998:533, točka 31; z dne 3. oktobra 2000, *Industrie des poudres sphériques/Svet*, C-458/98 P, EU:C:2000:531, točka 82, in z dne 15. marca 2018, *Deichmann*, C-256/16, EU:C:2018:187, točka 74).

- 48 V obravnavani zadevi se je nepravilnost, ki jo je Sodišče ugotovilo v sodbi Eurobolt, nanašala na to, da pripombe, ki jih je družba Eurobolt kot zainteresirana stran predložila v odgovor na ugotovitve Komisije v preiskavi proti izogibanju, uvedeni na podlagi člena 13 Uredbe št. 1225/2009, Svetovalnemu odboru, ustanovljenem s to uredbo, niso bile predložene najmanj deset delovnih dni pred njegovim sestankom, kar je v nasprotju s členom 15(2) te uredbe.
- 49 Kot pa je Splošno sodišče ugotovilo v točki 47 izpodbijane sodbe, taka nepravilnost sama po sebi ni mogla vplivati na celoten postopek. Cilj roka, določenega v členu 15(2) navedene uredbe, je bil namreč predstavnikom držav članic, ki so člani tega svetovalnega odbora, pustiti dovolj časa, da lahko pred sestankom tega odbora koristne informacije v miru preučijo in oblikujejo stališče za zaščito svojih interesov. Splošneje, namen tega roka je bil zagotoviti, da se lahko informacije in pripombe, ki so jih zainteresirane strani predložile med preiskavo, ustrezno upoštevajo pred Svetovalnim odborom (glej v tem smislu sodbo Eurobolt, točke od 48 do 51).
- 50 Torej bi neupoštevanje navedenega roka sicer lahko vplivalo na poznejše faze postopka razširitve dokončne protidampinške dajatve, ki bi moral pripeljati do sprejetja Izvedbene uredbe št. 723/2011, vendar ta nepravilnost ni mogla vplivati na prejšnje faze postopka odločanja. Zato ni nič nasprotovalo temu, da Komisija nadaljuje postopek v fazi, v kateri je prišlo do navedene nepravilnosti, in da po odpravi te nepravilnosti sprejme novi akt.
- 51 Iz tega sledi, da Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava, ker je presodilo, da lahko Komisija za izvršitev sodbe Eurobolt ponovno odpre postopek v fazi, v kateri je bila storjena bistvena kršitev postopka, in tako omogoči, da se zagotovi spoštovanje postopkovnih zahtev v zvezi s posvetovanjem s Svetovalnim odborom iz člena 15(2) Uredbe št. 1225/2009 (glej po analogiji sodbo z dne 28. januarja 2016, *CM Eurologistik in GLS*, C-283/14 in C-284/14, EU:C:2016:57, točka 54).
- 52 Okoliščina, da zahteva po posredovanju vseh koristnih informacij temu svetovalnemu odboru spada med bistvene postopkovne zahteve, ne more spremeniti te ugotovitve niti načel, na katera je bilo opozorjeno v točkah 44 in 47 te sodbe. Prav tako v nasprotju s trditvami pritožnic pomen pravice do obrambe na področju protidampinške dajatve za zadevne gospodarske subjekte ne more ovreči sodne prakse, ki izhaja iz točk 33 in 34 sodbe z dne 13. novembra 1990, *Fedesa* in drugi (C-331/88, EU:C:1990:391).
- 53 Ne glede na zadevno področje je namreč namen funkcije, na kateri temelji opredelitev „bistvena postopkovna zahteva“, zagotoviti spoštovanje pravil o pristojnosti in procesnih pravic. Vendar nadaljevanje postopka v fazi, v kateri je bila storjena bistvena kršitev postopka, nikakor ne vpliva na spoštovanje teh pravil in pravic, če neupoštevanje te bistvene postopkovne zahteve ni vplivalo na prejšnje faze.
- 54 Ker v obravnavani zadevi zadevna bistvena kršitev postopka ni vplivala na faze postopka razširitve, do katerih je prišlo pred to kršitvijo, nič ne nasprotuje temu, da Komisija nadaljuje postopek v fazi, v kateri je prišlo do navedene kršitve, in da po odpravi te kršitve sprejme nov akt.

- 55 Na drugem mestu, kar zadeva trditev pritožnic, da člen 266 PDEU nalaga vračilo predhodno plačanih dajatev, če niso bile zakonsko dolgovane, je res, da mora biti načeloma tako, kadar Sodišče razglasi, da uredba, s katero so naložene protidampinške dajatve, ni veljavna. Vendar je treba, kot je bilo opozorjeno v točki 44 te sodbe, natančen obseg razveljavitvene sodbe Sodišča in zato obveznosti, ki iz nje izhajajo, določiti v vsakem konkretnem primeru, pri čemer se ne upošteva le izrek navedene sodbe, ampak tudi obrazložitev, ki je njegova potrebna podlaga (sodba z dne 15. marca 2018, Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, točki 62 in 63).
- 56 Sodišče pa je v sodbi Eurobolt Izvedbeno uredbo št. 723/2011 razglasilo za neveljavno zgolj zaradi kršitve postopkovnega pravila iz člena 15(2) Uredbe št. 1225/2009. Sodišče v navedeni sodbi torej nikakor ni preučilo vsebine te izvedbene uredbe in zato ni niti razveljavilo niti potrdilo pravil, ki jih vsebuje. Zato pritožnice niso mogle pričakovati, da bo Komisija spremenila svoje stališče glede vsebine (glej po analogiji sodbo z dne 13. novembra 1990, Fedesa in drugi, C-331/88, EU:C:1990:391, točka 47).
- 57 V zvezi s tem je treba še opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da ni potrebno, da bi bila možnost obnove postopka izrecno določena v predpisih, ki se uporabijo, da bi jo institucija, ki je sprejela akt, ki je bil razglašen za ničnega ali za katerega je bilo ugotovljeno, da ni veljaven, lahko uporabila (glej v tem smislu sodbo z dne 28. januarja 2016, CM Eurologistik in GLS, C-283/14 in C-284/14, EU:C:2016:57, točka 52). Čeprav se namreč člen 9(4), člen 13(1) in (3) ter člen 14(1) in (5) Uredbe 2016/1036, obravnavani skupaj, ne nanašajo na možnost „ponovne uvedbe“ protidampinških dajatev po razglasitvi sodbe o razglasitvi ničnosti ali neveljavnosti, te določbe Komisijo vseeno pooblašajo, da izvede tako ponovno uvedbo, potem ko je nadaljevala postopek, na podlagi katerega je bila sprejeta uredba, ki jo je Sodišče Unije razglasilo za nično ali za neveljavno, in v tem okviru v skladu s postopkovnimi in materialnopravnimi pravili, ki se uporabljajo *ratione temporis*, odpravi ugotovljene nezakovitosti (glej v tem smislu sodbi z dne 19. junija 2019, C & J Clark International, C-612/16, EU:C:2019:508, točki 42 in 43, in z dne 8. septembra 2022, Puma in drugi/Komisija, C-507/21 P, EU:C:2022:649, točka 58).
- 58 Nadaljevanje upravnega postopka po razglasitvi sodbe Eurobolt je zato lahko veljavno pripeljalo do ponovne uvedbe protidampinških dajatev, določenih z Izvedbeno uredbo št. 723/2011, za izdelke, ki so v obdobju uporabe Uredbe št. 91/2009 vstopili v prosti promet. Iz tega sledi, da takojšnje in celotno vračilo protidampinških dajatev, naloženih s to izvedbeno uredbo, ni bilo potrebno (glej po analogiji sodbo z dne 8. septembra 2022, Puma in drugi/Komisija, C-507/21, EU:C:1990:649, točka 68).
- 59 Iz preudarkov, navedenih v točkah od 55 do 58 te sodbe, izhaja, da je Splošno sodišče v točki 48 izpodbijane sodbe pravilno presodilo, da je lahko Komisija nadaljevala postopek v fazi, v kateri je bila storjena nepravilnost, ugotovljena v sodbi Eurobolt, in nato ponovno uvedla ukrepe iz Izvedbene uredbe št. 723/2011, ne da bi naložila vračilo protidampinških dajatev, ki so jih plačale pritožnice.
- 60 Na tretjem mestu, v zvezi z načelom prepovedi retroaktivnosti je treba, kot je Sodišče že razsodilo, navesti, da člen 10(1) Uredbe št. 1225/2009, ki je dobesedno povzet v členu 10(1) Uredbe 2016/1036, sicer določa načelo prepovedi retroaktivnosti protidampinških ukrepov, saj jih je načeloma mogoče uporabiti samo za izdelke, ki vstopajo v prosti promet, od datuma, ko prične veljati uredba o njihovi uvedbi, vendar več določb uredb št. 1225/2009 in 2016/1036 odstopa od tega načela (sodba z dne 17. decembra 2015, APEX, C-371/14, EU:C:2015:828, točka 48).

- 61 Tako je treba glede pravil, ki se nanašajo na izogibanje, navesti, da je v skladu z uredbo o razširitvi, sprejeto na podlagi člena 13 teh uredb, retroaktivno pobiranje protidampinških dajatev, razširjenih s to uredbo, dovoljeno šele od datuma, ko je registracija uvoza postala obvezna v skladu s členom 14(5) navedenih uredb (sodba z dne 17. decembra 2015, APEX, C-371/14, EU:C:2015:828, točka 49).
- 62 Iz tega izhaja, da nadaljevanje postopka po razglasitvi ničnosti ali razveljavitvi uredbe o razširitvi ne more privedi do tega, da bi se z uredbo, ki bo sprejeta na podlagi tega postopka, ponovno uvedle protidampinške dajatve, ki bi se uporabljale za izdelke, ki so vstopili v prosti promet pred datumom, ko je ta registracija postala obvezna. Tako nadaljevanje pa je dovoljeno, čeprav so zadevne protidampinške dajatve potekle, če so te dajatve ponovno uvedene le za njihovo prvotno obdobje uporabe (glej po analogiji sodbo z dne 15. marca 2018, Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, točki 77 in 78), in torej le za obdobje pred tem iztekom, tako da so razširjeni ukrepi izključno retroaktivni (sodba z dne 17. decembra 2015, APEX, C-371/14, EU:C:2015:828, točka 47).
- 63 Člen 10(1) Uredbe 2016/1036 torej ni nasprotoval temu, da se s sporno uredbo ponovno uvedejo protidampinške dajatve na uvoz v obdobju uporabe uredbe, ki je bila s sodbo Eurobolt razglašena za neveljavno (glej po analogiji sodbo z dne 19. junija 2019, C & J Clark International, C-612/16, EU:C:2019:508, točka 57).
- 64 Iz tega sledi, da Splošno sodišče s tem, da je v točkah 55 in 61 izpodbijane sodbe presodilo, da načelo prepovedi retroaktivnosti, kot je določeno v členu 10(1) Uredbe št. 1225/2009, ne nasprotuje nadaljevanju protidampinškega postopka za zadevne proizvode in ponovni uvedbi protidampinških dajatev na uvoz v obdobju uporabe uredbe, ki je bila s sodbo Eurobolt razglašena za neveljavno, prav tako ni napačno uporabilo prava.
- 65 Na četrtem mestu, iz obrazložitve, navedene v točkah od 54 do 58 in od 60 do 63 te sodbe, izhaja, da si Komisija s sprejetjem sporne uredbe ni lastila pristojnosti, ki jo ima Sodišče na podlagi člena 264 PDEU, saj ni izpodbijala izreka sodbe Eurobolt niti razlogov, na katerih temelji, ampak je kot pristojna institucija zgolj sprejela uredbo o razširitvi v mejah *ratione temporis*, navedenih v prejšnji točki te sodbe. Zato Splošnemu sodišču ni mogoče očitati, da ni izpolnilo obveznosti obrazložitve na podlagi člena 296 PDEU, ker je v točki 99 izpodbijane sodbe presodilo, da člen 264 PDEU zadevni instituciji ne preprečuje, da sprejme ukrepe, ki bi lahko imeli enak učinek *ratione temporis* kot ukrep, ki bi ga morale sprejeti Sodišče, če bi uporabilo drugi pododstavek te določbe, saj pritožnice, kot je razvidno iz točke 98 izpodbijane sodbe, niso dokazale, da sporna uredba ni združljiva z izrekom in obrazložitvijo sodbe Eurobolt.
- 66 Glede na vse zgornje preudarke je treba prvi, drugi, tretji in četrti pritožbeni razlog v celoti zavrniti kot neutemeljene.

Peti pritožbeni razlog

Trditve strank

- 67 Pritožnice s petim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na točko 112 izpodbijane sodbe, trdijo, da je Splošno sodišče napačno razlagalo in uporabilo načelo učinkovitega sodnega varstva, ker je rzsodilo, da se s tem načelom v obravnavani zadevi ne zahteva celotno vračilo protidampinških dajatev.

- 68 Po mnenju pritožnic Splošno sodišče s to ugotovitvijo ni upoštevalo trditve, da če bi bila Komisija pooblaščenca za sprejemanje aktov, kot je sporna uredba, sodbe Sodišča ne bi imele nobenega pravnega učinka. Če bi se uporabil pristop Komisije v tej uredbi, naj bi to privedlo do tega, da noben gospodarski subjekt ne bi bil spodbujen k izpodbijanju ravnanja Komisije v protidampinških zadevah pred Sodiščem, zaradi česar naj bi bila njena pooblastila izvzeta iz vsakršnega nadzora. Komisija naj bi namreč lahko vedno „odpravila“ kršitve, ki jih je ugotovilo Sodišče, s sprejetjem akta, ki ima učinke za nazaj, kot da Sodišče ne bi nikoli odločilo.
- 69 Komisija predlaga, naj se peti pritožbeni razlog zavrne kot neutemeljen.

Presoja Sodišča

- 70 Pritožnice s petim pritožbenim razlogom Splošnemu sodišču očitajo, da je napačno uporabilo pravo, ker je v točki 112 izpodbijane sodbe presodilo, da je Komisija spoštovala njihovo pravico do učinkovitega sodnega varstva. Splošno sodišče naj bi s tem napačno uporabilo to pravico, ker je razsodilo, da se ne zahteva celotno vračilo protidampinških dajatev, naloženih z uredbo, ki je bila s sodbo Eurobolt razglašena za neveljavno.
- 71 V zvezi s tem je iz točke 112 izpodbijane sodbe razvidno, da je Splošno sodišče razsodilo, da je Komisija s tem, da je odpravila postopkovno nepravilnost, ugotovljeno v sodbi Eurobolt, torej da je poskrbela, da je posvetovanje pristojnega svetovalnega odbora potekalo ob polnem spoštovanju bistvenih postopkovnih zahtev, določenih z ureditvijo, ki se uporablja, in s tem, da je potrdila ugotovitve preiskave, ki se v sodbi Eurobolt niso izpodbijale, spoštovala obveznost, ki jo ima v členu 266 PDEU, da sprejme ukrepe, potrebne za izvršitev navedene sodbe, in pravico pritožnic do učinkovitega sodnega varstva.
- 72 Pritožnice v bistvu trdijo, da Splošno sodišče pri tej ugotovitvi ni upoštevalo trditve, da če bi bila Komisija pooblaščenca za sprejemanje aktov, kot je sporna uredba, odločitve Sodišča ne bi imele nobenega pravnega učinka.
- 73 Vendar ta pritožbeni razlog temelji na napačni premisi. Kot je namreč generalni pravobranilec navedel v točki 64 sklepnih predlogov, na dan sprejetja sporne uredbe ni bilo nobene odločbe sodišča Unije, s katero bi bila ugotovljena vsebinska neveljavnost Izvedbene uredbe št. 723/2011.
- 74 Kot je bilo namreč navedeno v točki 56 te sodbe, je Sodišče v sodbi Eurobolt ugotovilo neveljavnost te izvedbene uredbe le na podlagi postopkovne nepravilnosti, ki jo je bilo mogoče, kot je razvidno iz preučitve prvega, drugega, tretjega in četrtega pritožbenega razloga, odpraviti.
- 75 Zato je Splošno sodišče v točki 112 izpodbijane sodbe pravilno presodilo, da je Komisija s tem, da je to postopkovno nepravilnost odpravila, spoštovala pravico do učinkovitega sodnega varstva pritožnic, ker je poskrbela, da je posvetovanje pristojnega svetovalnega odbora potekalo ob polnem in doslednem spoštovanju bistvenih postopkovnih zahtev, ki se zahtevajo z ureditvijo, ki se uporablja.
- 76 Glede na zgornje preudarke je treba peti pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Šesti pritožbeni razlog

Trditve strank

- 77 Pritožnice s šestim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na točke 129, 134, 138, 144, 148 in 154 izpodbijane sodbe, trdijo, da je Splošno sodišče napačno razlagalo in uporabilo člen 13(1) Uredbe 2016/1036, člen 5(1) in (2) PEU ter načelo dobrega upravljanja, ker je presodilo, da sporna uredba temelji na ustrezni pravni podlagi.
- 78 Pritožnice najprej ugotavljajo, da se zdi, da Splošno sodišče ni upoštevalo obsega drugega tožbenega razloga, navedenega v utemeljitev njihove ničnostne tožbe. Pritožnice so s tem tožbenim razlogom trdile, da Uredba št. 91/2009 v delu, v katerem je bilo leta 2016 ugotovljeno, da ni zakonita in je zato razveljavljena, ne more biti ustrezna pravna podlaga za sprejetje sporne uredbe v letu 2020, saj je sporna uredba „pomožna“ glede na Uredbo št. 91/2009, s katero je bila uvedena dokončna protidampinška dajatev.
- 79 Pritožnice v bistvu navajajo štiri trditve v utemeljitev šestega pritožbenega razloga. Prvič, Splošno sodišče naj bi se napačno oprlo na sodbo z dne 17. decembra 2015, APEX (C-371/14, EU:C:2015:828), saj pravna podlaga izpodbijanega akta v navedeni sodbi ni bila sporna. Drugič, Splošno sodišče naj bi se sklicevalo na člen 207 PDEU kot pravno podlago za sprejetje protidampinških ukrepov na splošno in posledično na sporno uredbo, medtem ko naj Uredba št. 91/2009, ki ni bila zakonita, ne bi mogla biti ustrezna pravna podlaga za sporno uredbo. Tretjič, Splošno sodišče naj bi prav tako prezrlo bistveni del, ker je razsodilo, da razveljavitev Uredbe št. 91/2009 ni vplivala na njeno veljavnost. Bistveni element naj bi bilo to, da je Komisija, ki je to uredbo leta 2016 razveljavila, ker ni bila zakonita, to uredbo napačno „obnovila“ leta 2020, da je postala pravna podlaga za sporno uredbo. Četrtič, Splošno sodišče naj bi napačno presodilo, da zakonitosti Uredbe št. 91/2009 ni mogoče presojati glede na pravo STO. Pritožnice ne trdijo, da zaradi kršitev prava STO v tej uredbi sporna uredba ni zakonita, vendar pojasnjujejo, da navedena uredba ne more biti pravna podlaga za sporno uredbo.
- 80 Komisija trdi, da je šesti pritožbeni razlog brezpredmeten, ker temelji na napačni predpostavki, da je Uredba št. 91/2009 pravna podlaga za sporno uredbo. Vsekakor pa naj ta pritožbeni razlog tudi ne bi bil utemeljen.

Presoja Sodišča

- 81 Pritožnice s šestim pritožbenim razlogom v bistvu trdijo, da je bila Uredba št. 91/2009 leta 2016 razveljavljena zaradi njene nezakonitosti, zaradi česar ne more biti pravna podlaga za sporno uredbo, sprejeto leta 2020, saj je sporna uredba pomožna glede na Uredbo št. 91/2009.
- 82 Na prvem mestu je treba opozoriti, da mora Komisija, kadar namerava ponovno uvesti dokončne protidampinške dajatve, spoštovati načela, ki urejajo časovno uporabo prava, ter zahteve v zvezi z načeloma pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj. Zaradi teh načel in zahtev je treba uporabiti materialnopravna pravila, ki veljajo v času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari, tudi če ta pravila na dan, ko je institucija Unije sprejela akt, ne veljajo več, če določba, ki je pravna podlaga akta in s katero je institucija Unije pooblaščenca za sprejetje zadevnega akta, velja na dan sprejetja tega akta. Tudi postopek sprejetja tega akta mora biti v skladu s pravili, ki veljajo na dan tega sprejetja (sodba z dne 14. junija 2016, Komisija/McBride in drugi, C-361/14 P, EU:C:2016:434, točka 40).

- 83 Kot pa je bilo opozorjeno v točki 57 te sodbe, člen 13 in člen 14(1) Uredbe 2016/1036, obravnavana skupaj, Komisijo dejansko pooblašča, da po razglasitvi ničnosti ali neveljavnosti iz razlogov, ki jih je mogoče odpraviti, s sprejetjem nove uredbe „ponovno uvede“ protidampinške dajatve.
- 84 Kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 44 sklepnih predlogov, je sicer samoumevno, da je protidampinške dajatve mogoče razširiti le, če so bile že na začetku veljavno uvedene, vendar pravna podlaga za njihovo razširitev ni akt, s katerim so bile te dajatve uvedene, ampak Uredba 2016/1036. Poleg tega pomožna narava sporne uredbe glede na Uredbo št. 91/2009 vpliva le na časovno področje uporabe sporne uredbe. Kot namreč v bistvu izhaja iz točke 62 te sodbe, se lahko uredba o razširitvi protidampinških dajatev nanaša le na obdobje, v katerem se uporablja ali se je uporabljal sam prvotni akt o uvedbi te dajatve (glej v tem smislu sodbo z dne 17. decembra 2015, APEX, C-371/14, EU:C:2015:828, točki 53 in 54).
- 85 Iz tega sledi, da sta v obravnavani zadevi določbi Uredbe 2016/1036, na kateri se sklicuje sporna uredba, in sicer člen 13 in člen 14(1), veljavna pravna podlaga sporne uredbe. Splošno sodišče je torej lahko, ne da bi napačno uporabilo pravo, v točkah 125 in 128 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je bila sporna uredba sprejeta na podlagi teh določb, in ne na podlagi določb Uredbe št. 91/2009.
- 86 Na drugem mestu, v nasprotju s tem, kar trdijo pritožnice, Splošno sodišče s tem, da se je v točki 136 izpodbijane sodbe sklicevalo na člen 207 PDEU, ni „prezrlo bistvenega dela“. Splošno sodišče se je sicer sklicevalo na to določbo primarnega prava, vendar tega ni storilo za utemeljitev pravne podlage sporne uredbe, ampak za zavrnitev trditve pritožnic v zvezi s kršitvijo načela prenosa pristojnosti iz člena 5(1) in (2) PEU. Člen 207(2) PDEU je namreč določba primarnega prava, ki zakonodajalca Unije pooblašča, da sprejme pravila, s katerimi se Komisiji podeli izvedbena pristojnost za sprejetje uredbe proti izogibanju, kar je ta zakonodajalec storil v členu 13 in členu 14(1) Uredbe 2016/1036.
- 87 Na tretjem mestu, Splošnemu sodišču ni mogoče očitati, da se je v točkah 129 in 134 izpodbijane sodbe sklicevalo na sodbo z dne 17. decembra 2015, APEX (C-371/14, EU:C:2015:828), ker naj se Sodišče v navedeni sodbi ne bi izreklo o trditvi, da nezakonita uredba ne more biti pravna podlaga za sporno uredbo.
- 88 Po eni strani namreč, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 57 sklepnih predlogov, v ugotovitvah Splošnega sodišča v zvezi s presojo aktov Unije glede na pravila in sklepe STO pravo ni bilo napačno uporabljeno. Kot je Sodišče že imelo priložnost razsoditi, veljavnosti Uredbe št. 91/2009 ni mogoče presojati glede na poročili o sklepih DSB z dne 28. julija 2011 in 12. februarja 2016 (glej v tem smislu sodbo z dne 9. julija 2020, Donex Shipping and Forwarding, C-104/19, EU:C:2020:539, točke od 45 do 48). Po drugi strani, razveljavitve akta Unije s strani njegovega avtorja ni mogoče enačiti z ugotovitvijo nezakonnosti tega akta, ki ima učinke *ex tunc*, saj ima taka razveljavitev učinek le za naprej.
- 89 Splošno sodišče torej ni napačno uporabilo prava, ker je v točki 138 izpodbijane sodbe presodilo, da *ex nunc* razveljavitev protidampinških dajatev, uvedenih z Uredbo št. 91/2009, po sklepu DSB z dne 12. februarja 2016, ne vpliva na njeno veljavnost.
- 90 Kot pa je Sodišče izrecno priznalo v točki 54 sodbe z dne 17. decembra 2015, APEX (C-371/14, EU:C:2015:828), čeprav iz pomožne narave ukrepa razširitve dokončne protidampinške dajatve izhaja, da razširjeni ukrepi ne morejo obstajati po izteku ukrepov, ki jih razširjajo, ni nujno, da se odločitev o uvedbi razširjenih ukrepov sprejme pred iztekom ukrepov, ki jih razširjajo.

91 Šesti pritožbeni razlog je treba zato zavrnuti kot neutemeljen.

Sedmi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 92 Pritožnice s sedmim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na točke od 164 do 167 izpodbijane sodbe, trdijo, da je Splošno sodišče trikrat napačno uporabilo pravo, ker je presodilo, da se lahko s sporno uredbo dokončno prepove vračilo dajatev proti izogibanju, ki so jih plačale na podlagi Izvedbene uredbe št. 723/2011, in carinskim organom naložilo, naj izterjajo že povrnjene dajatve. S tem naj bi Splošno sodišče napačno razlagalo in uporabilo člen 13(1) Uredbe 2016/1036, člen 5(1) in (2) PEU ter načelo dobrega upravljanja.
- 93 Prvič, Splošno sodišče naj bi napačno presodilo, da je prepoved vračila neupravičeno plačanih dajatev „le logična posledica“ ponovne uvedbe dajatev proti izogibanju, medtem ko naj bi iz ustaljene sodne prakse izhajalo, da je odločitev o zahtevkih za vračilo neupravičeno plačanih dajatev v izključni pristojnosti carinskih organov. Drugič, Splošno sodišče naj bi napačno razlagalo sodno prakso Sodišča, na podlagi katere je Komisija pooblaščenca za izdajanje odredb carinskim organom. Ta sodna praksa naj bi se namreč nanašala na primer odredbe Komisije, ki začasno prepoveduje vračilo plačanih dajatev do ponovne uvedbe protidampinškega postopka in ponovne uvedbe dajatev, in ne na dokončno prepoved vračila. Tretjič, Splošno sodišče naj bi napačno ugotovilo, da je Komisija lahko dokončno prepovedala vračilo dajatev, ker naj bi bil namen začasne prepovedi, ki jo je Sodišče dovolilo, „omogočiti in pripraviti“ dokončno prepoved. Dokončne odločitve v zvezi s povračilom pa naj bi bile v izključni pristojnosti carinskih organov.
- 94 Komisija predlaga, naj se ugotovi, da je ta pritožbeni razlog delno brezpredmeten in delno ni utemeljen.

Presoja Sodišča

- 95 Pritožnice s sedmim pritožbenim razlogom v bistvu trdijo, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je presodilo, da je bilo s sporno uredbo mogoče dokončno prepovedati vračilo dajatev, ki so bile s sodbo Eurobolt razveljavljene, s čimer je bil kršen člen 5(1) in (2) PEU.
- 96 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da takojšnje in celotno vračilo protidampinških dajatev, ki jih zadeva razveljavitev uredbe, s katero so uvedene, ni potrebno v vseh okoliščinah. Komisija je v teh okoliščinah pristojna, da carinskim organom odredi izpolnitev obveznosti izvršitve sodbe, s katero je bila ugotovljena neveljavnost te uredbe (glej v tem smislu sodbi z dne 15. marca 2018, Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, točke 59, 60, 70 in 71, in z dne 19. junija 2019, C & J Clark International, C-612/16, EU:C:2019:508, točka 48).
- 97 Res je, da so se v zadevah, v katerih je bila sprejeta sodna praksa, navedena v prejšnji točki, zadevne odredbe nanašale na prepoved vračila za začasno obdobje, in ne, kot v obravnavani zadevi, na dokončno prepoved. Vendar je, kot je Splošno sodišče pravilno navedlo v točki 167 izpodbijane sodbe, namen začasne prepovedi vračila omogočiti in pripraviti morebitno dokončno prepoved, če se razveljavljene dajatve po ponovnem začetku preiskave proti izogibanju ponovno uvedejo. Prepoved vračila neupravičeno plačanih dajatev je tako le logična posledica ponovne uvedbe teh dajatev na podlagi postopka, v katerem ni nobenih nepravilnosti.

- 98 V nasprotju s tem, kar trdijo pritožnice, čeprav so carinski organi pristojni za vračilo uvoznih ali izvoznih dajatev, se lahko ta pristojnost v skladu s členom 116(1), prvi pododstavek, carinskega zakonika izvaja le zaradi napake pristojnih organov ali če se ugotovi, da je carinski dolg, ki je bil prvotno priglašen, višji od dolgovanega zneska, zaradi pomanjkljivega blaga ali blaga, ki ne izpolnjuje pogojev pogodbe, ali zaradi pravičnosti.
- 99 Ker so v obravnavani zadevi protidampinške dajatve, določene s sporno uredbo, enake protidampinškim dajatvam, določenim z Izvedbeno uredbo št. 723/2011, je Komisija na podlagi člena 14(1) Uredbe 2016/1036 pristojna, da prepove vračilo predhodno pobranih dajatev (glej po analogiji sodbo z dne 15. marca 2018, Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, točki 57 in 58).
- 100 Komisija je s ponovno uvedbo protidampinških dajatev s sporno uredbo ohranila zaščito industrije Unije, ne da bi pritožnicam naložila kakršno koli obveznost, ki bi presegala obveznosti iz Izvedbene uredbe št. 723/2011, s čimer je bila odpravljena nezakonitost, ugotovljena v sodbi Eurobolt (glej po analogiji sodbo z dne 8. septembra 2022, Puma in drugi/Komisija, C-507/21, EU:C:1990:649, točka 68).
- 101 Glede na zgornje preudarke je treba sedmi pritožbeni razlog v celoti zavrtni kot neutemeljen.
- 102 Nobeden od pritožbenih razlogov, ki so jih pritožnice navedle v utemeljitev pritožbe, ni bil sprejet, zato je treba to pritožbo v celoti zavrtni.

Stroški

- 103 V skladu s členom 138(1) Poslovnika Sodišča, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 104 Ker je Komisija predlagala, naj se pritožnicam naloži plačilo stroškov, in ker pritožnice s svojimi predlogi niso uspele, se jim naloži, da poleg svojih stroškov nosijo tudi stroške Komisije.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Družbam Eurobolt BV, Fabory Nederland BV in ASF Fischer BV se naloži, da poleg svojih stroškov nosijo stroške Evropske komisije.

Podpisi